

Var Olan Babanın Yokluđu

İnsanın hayatında üç temel nesne vardır, bunlar anne, baba ve kardeşlerdir. Daha sonra hayatımıza giren herkes bu üç nesnenin birer kopyasıdır. Bu nedenle yaşamımızdaki en önemli kişiler annemiz ve babamızdır. Aslında her insan biraz annesi, biraz da babasıdır. Anne ve babamız yalnızca fiziksel varlığımızın değil, birey olarak varoluşumuzun da iki temel unsurudur. Anne-çocuk ilişkisi ile baba-çocuk ilişkisi gelişimsel süreçlerde önem açısından aynı nitelikte olsa da, etkileri ve sonuçları açısından oldukça farklıdır.

BİYOLOJİK BABA

Annelik ve babalık kavramları da aynı önemde olmalarına rağmen biyolojik olarak keskin bir fark içerirler. Embriyonun oluşumunda anne-baba eşit bir role sahip olsa da embriyonun gelişip bebek olması için sadece anneye ihtiyacı vardır. Anne ve bebek arasındaki bu fizyolojik bağ, prolaktin hormonu gibi destekleyici biyolojik faktörlerle annenin artık karnındaki bebekten bağımsız bir birey olarak yaşaması, hissetmesi ve düşünmesini imkansız kılar. Oysa embriyonun oluşumundaki rolünü tamamlayan baba, bebekten bağımsız ayrı bir birey olarak düşünmeye, hissetmeye ve yaşamaya devam eder. Başka bir şekilde ifade etmek istersek, bir anne farkında olmadan çocuk sahibi olmazken, bir baba hiç haberi olmadan onlarca çocuğa sahip olabilir... Yani annelik ilk andan itibaren biyolojik hem duygusal olarak yaşanmaya başlarken, babalık atanan bir görev ya da üstlenilen bir rol olarak yaşanmaya başlar ve bu rolü ya da görevi hakkıyla yerine getirebilmek için bireysel çaba gerekir. Bu çabayı göstermeyen ve "biyolojik baba" ya da "sözde baba" olarak adlandırılan çocuğuna karşı ilgisiz, sorumsuz, sevgi ve şefkatten yoksun babalar, çocuğun hayatında kalıcı izler bırakacak "travmatik baba"lardır. Çünkü baba çocuğun kişilik gelişiminde kritik öneme sahiptir.

ÇOCUĞUN YAŞAMINDA BABANIN ÖNEMİ

Çocuğun sağlıklı kişilik gelişimi için babanın anneye eş düzeyde konumlandığı ve hamilelikten itibaren babalık yaptığı bir rol üstlenmesi gerekir. Çünkü çocuk, yaşamı anne ve babası aracılığıyla öğrenir ve anne-babayla özdeşleşerek kişiliğine kavuşur. Bunun için tıpkı anne gibi babanın da çocukla sevgi, şefkat, ilgi, yakınlık ve anlayış içeren samimi bir duygusal bağı kurması ve sürdürmesi gerekir. Erkek çocuk doğrudan babayla özdeşleştiği için onunla zaman geçirmeye ve yakın olmaya ihtiyaç duyar. Özellikle ideal baba imgesinin içselleştirdiği ödipal dönemde baba, gücü, otoriteyi yasakları ve kuralları, yani süperegoyu temsil eder. Çocuğun, kendi değeri hakkındaki düşüncelerinin yani benlik algısının gelişiminde babadan gelen geri bildirimlerin olumlu ve olumsuz etkileri olabilir. Çocuk özdeşleşme yoluyla model aldığı babasının varken yok olması karşısında kendini endişeli ve güvensiz hisseder, özgüven ve özsaygı gelişimi sekteye uğrar. Babanın çocuğu ile duygusal bağ kurmaması bilişsel ve kişilik gelişimini olumsuz etkiler. Babası tarafından sevildiğini, onaylandığını en önemlisi kabul edildiğini hissetmeyen çocuk öğrenmeye ve gelişmeye kapalı olur. Babanın en etkin olduğu gelişimsel süreç cinsel kimliğin oluşumudur. Babanın bu rolünün, sadece erkek çocuğun cinsel kimlik ve cinsel yönelim gelişiminde değil, kız ve erkekler arasındaki davranış farklarını oluşturma ve güçlendirmedeki işlevi nedeniyle kız çocuğun cinsel kimlik ve cinsel yönelim gelişiminde de etkisi büyüktür.

BABA ÇOCUĞU HAYATA HAZIRLAR

Çocuğun biyolojik olarak doğurup büyümesi için anneye ihtiyacı olduğu kadar, toplumsal bir birey olarak yaşamak için de babaya ihtiyacı vardır. Çünkü insan çocukluk döneminde yaşadığı psikolojik süreçlerin zorunlu sonucu olarak davranışlarını gerçekleştirir. Yani kalıtsal ve yapısal etkenler önemli olmakla birlikte, kişiliğimizi annemiz ve babamızla yaşadıklarımız sonucu sonradan ediniriz. Özellikle 0-7 yaş arası dönemde çocuğuna ilgi, sevgi ve yakınlık göstermeyen baba, çocuk için endişe ve korku kaynağıdır. Çocuk babayı bir kahraman ve güç simgesi olarak görse de varlığından rahatsızlık duyar. Özellikle erkek çocuk, ödipal dönemde bu durumu daha yoğun yaşar. Annesini babasıyla paylaşmak istemez ve babasını rakip olarak görür. Bu duyguları nedeniyle babası tarafından

cezalandırılacağı endişesiyle ondan korkar. Freud, "Oidipus karmaşası" olarak adlandırdığı bu dönemde çocuğun annesine duyduğu cinsel arzular yüzünden babası tarafından iğdiş edileceği korkusunu yaşamasının, ödipal arzuların bastırılmasını ve süperegönün yapılanmasını sağladığını ileri sürer. Çocuğun annesine karşı beslediği cinsel arzular ve onunla annesini paylaşan güçlü babaya duyduğu kızgınlık, babayla kurduğu özdeşimler yoluyla yok edilir. Dolayısıyla çocuğun karmaşa ve içinden çıkılması zor bir ikilem yaşadığı bu dönemden sorunsuz bir şekilde çıkmasında babanın kritik bir rolü vardır. Baba, çocuğun bu duygularını anlayarak ona sevgi, şefkat ve ilgi göstererek, ona zaman ayırarak, onunla sürekli iletişim kurarak bu rolü yerine getirir. Kız çocuk için ise baba ile kurulan ilişki gelecekte karşı cinsle kurulacak ilişkilerin belirleyicisidir. Kız çocuklar genelde eş olarak idealize ettikleri babalarına benzeyen erkekleri seçerler. Ancak babasıyla arasında yakın bir ilişki olmayan, yani babası varken yok olan kızlar, yetişkinlikteki ilişkilerinde, kendilerinden yaşlı ya da daha olgun erkekleri tercih ederek ihtiyaç duydukları ama bulamadıkları baba sevgisini aramaya devam ederler.

Yayınlanma tarihi: 16.04.2018

Makale adresi: <http://www.cemkece.com.tr/m-var-olan-babanin-yoklugu.html>

Web : <http://www.cemkece.com.tr>

Facebook: <http://facebook.com/drcemkece>

Twitter: <http://twitter.com/drcemkece>

Google+: <https://plus.google.com/114707731481596974039>

Instagram: <http://instagram.com/drcemkece>

Youtube: <http://youtube.com/user/cisedorgtr>

RSS: <http://feeds.feedburner.com/drcemkece>